

Josep Llord i Catalunya

written by Redacció Unilateral | 5 de febrer de 2021

Molts són els textos historiogràfics sobre la Catalunya lluitadora i reivindicativa, i també els d'història política i fins i tot d'historiografia. Un exemple, potser poc conegut o oblidat ens serveix per a recordar-ho.

Josep Llord fou un **escriptor religiós i estudiós de les primeres societats, les religions, l'origen dels estats i les guerres carlistes, entre els segles XIX i XX, que ha deixat per a la posteritat dues obres** en què ens basem per a explicar els seus dos arguments que, d'alguna manera, poden ser llegits avui en dia tot i que en un altre llenguatge, poc habitual, però clar. Autor de *Campanya Montemolinista de Catalunya, o Guerra dels Matiners* (1926) i *La lliçó de la història. Cap a un món nou* (1927), recull en aquestes obres un seguit d'idees i missatges, alguns dels quals exposem a continuació: la primera, de tipus historicista i, la segona, de caràcter més analítica i teòrica per explicar un tipus de pràctica molt identificable a Catalunya.

La primera obra està centrada en la segona guerra carlista que va enfrontar els partidaris del pretendent carlí, comte de Montemolín, Carles Lluís de Borbó i de Bragança, de qui pren el nom: "en la guerra montemolinista veiem com les forces d'En Cabrera, representants de les comarques carlines, s'uneixen amb les forces republicanes, representants de les comarques liberals de Catalunya, i totes plegades van contra un enemic comú". Hi diu que el motiu pel qual **aquest conflicte va créixer a Catalunya**, i no en altres llocs de l'Estat, són les moltes decisions polítiques que el govern espanyol d'aleshores fomentava, entre les quals el plantejament d'una llei de duanes feta pel ministre d'Hisenda: **"Aquesta llei comprometia d'una manera greu els interessos de la indústria catalana**, permetent, sots pretext de protegir les mires de les altres províncies de l'Estat, la concurrència en els mercats

d'Espanya dels gèneres, fruits i efectes, el mateix colonials que estrangers". La ruïna i situació dels treballadors portà a aplegar molts homes del Principat disposats a lluitar per reivindicar els seus drets: segons Llord, Pavía anuncià que Catalunya recolzava d'una manera decidida els montemolinistes... Oblidar i obviar les necessitats i situació adversa del poble ha estat una tònica reincident en la nostra història, igual que també mentir i reprimir-lo sota l'aparença de normalitat. Tal com l'autor diu també al pròleg: "Endemés, per als catalans, alguns d'aquests episodis tenen doble interès, ja que es tracta de fets ocorreguts exclusivament o quasi exclusivament a Catalunya ..." i l'escriu perquè creu que **"Cal admirar la fe, constància i entusiasme d'aquells catalans, nostres avis,** que sofriren tota mena de penalitats en ares d'una causa i unes idees que creien bones i redemptores. Cal respectar doncs ... i servir bona memòria d'ells, tant per llur bona fe, qualitat que es fa rara avui, com per lluir esperit de sacrifici, cosa que a nosaltres també ens costa de comprendre".

A la següent obra, es diuen veritats aclaparadores i que es remunten a molts anys d'històries que en l'actualitat més recent tenen reminiscències bastant evidents. De tots els capítols en què s'estructura, destaquem el setè que tracta dels **"Principis econòmics actuals són falsos"** i el vuitè sobre **"La qüestió de les llengües no oficials"**. Tenint en compte la data, no deixen de ser remarcables afirmacions com: **"Els estats opressors tenen dues menes de súbdits o ciutadans, els ciutadans de primera classe i els ciutadans de segona classe"**; on també s'afirma –pel que respecta a la nostra llengua–que: la confusió té lloc precisament quan es pertorba l'ordre natural de les coses; i aquesta pertorbació la produeixen els estats opressors, quan imposen *velis nolis* el respectiu idioma oficial als pobles opressors. "Dins del territori de cada grup ètnic o lingüístic, l'únic llenguatge que val, perquè és l'únic llenguatge natural i útil que hi ha en el mateix, és el propi" i "de la mateixa manera que tots

els éssers de l'univers tenen dret a la vida, igualment totes les races i totes les llengües". Titlla de greuge dels opressors el d'avorrir i vituperar els llenguatges no oficials, tot reconeixent el tracte despectiu rebut per qui la parla, i el **tractament de la llengua "la qual és foragitada arreu de Catalunya** (de la Catalunya que pertany a l'Estat espanyol, i de la Catalunya que pertany a l'Estat francès)", tot dient que no és cert que quins es troben en aquesta situació (d'opressió) hi estan perquè volen o hi volen estar: "dintre d'un mateix estat la raça opressora explota iniquament les nacions oprimides i manté en la ignorància i en l'embrutiment les colònies d'ultramar", així com el **tractament diferencial entre províncies i colònies d'un mateix estat**, referint-se també a les colònies que són territoris del mateix estat.

Partidari de la dissolució dels exèrcits i del dret i el deure dels homes de procurar el seu alliberament. La situació econòmica també és objecte d'un capítol en què ja es fa referència a l'espoli i tracte interventor i d'apropiació de recursos apuntant que "aquesta unió no pot ser més que voluntària, per tal que ha d'estar establerta sobre la confiança d'uns pobles envers els altres".

És clar que a la pràctica i realitat això no és així, esperem, però que algun dia puguem donar per superats cert tarannà i autoritarisme i cal aspirar i instar a **aprendre la lliçó d'història, d'una vegada.**